

ΕΤΟΣ 73ον

31 Αύγουςτου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 35 (3770)

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Τούς ἐξ Ἑβραίων χριστιανούς ἀφορᾷ ἡ σημερινή Ἀποστολική διήγηση. Σκοπός τοῦ Ἀποστόλου εἶναι νά καταστήσει σαφεῖς τίς διαφορές τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ στήν Παλαιά Διαθήκη, πρὸς τή λατρεία τοῦ Σαρκωμένου Λόγου μέσα στήν Ἐκκλησία Του. Γιά τόν λόγο αὐτό, προβαίνει σέ μία λεπτομερῆ καταγραφή τῆς χειροποίητης Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου, πού συνιστοῦσε πάντοτε τό ἱερότατο σημεῖο τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Ἀναφέρεται στίς λατρευτικές διατάξεις καί τό γήινο θυσιαστήριο, τό πρῶτο μέρος τῆς Σκηνῆς, πού ὀνομαζόταν «Ἅγια». Στή συνέχεια, περιγράφει τά «Ἅγια τῶν Ἀγίων» καί ἀναφέρεται στή λειτουργική διακονία τῶν ἱερέων, ἡ ὁποία περιοριζόταν στά «Ἅγια», ὡς καί σέ ἐκείνη τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὁ ὁποῖος, μία φορά τόν χρόνο, εἰσερχόταν στά «Ἅγια τῶν Ἀγίων», γιά νά προσφέρει αἱματηρή θυσία γιά τόν ἑαυτό του καί τίς ἁμαρτίες τοῦ λαοῦ.

Ὁ προσφερόμενος καί θυσιαζόμενος Χριστός

Ἀκολουθῶς, ὁ Ἀπόστολος ἀναφέρεται στήν ἀχειροποίητη σκηνή τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, ὅπου ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Χριστὸς εἰσέρχεται γιά πάντα, προσφέροντας διαρκή θυσία, ὄχι αἷμα τράγων καί ταύρων, ἀλλὰ τό δικό Του Αἷμα, πού ἐξασφαλίζει στούς ἀνθρώπους τήν αἰώνια λύτρωση. Αὕτῃ ἡ εἰκόνα τοῦ ἀενάως προσφερόμενου καί θυσιαζόμενου Χριστοῦ γιά τήν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἡ βάση τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς λατρείας, τό ἐπίκεντρο τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπου δεσπόζουσα θέση κατέχουν ἡ θεία Λειτουργία καί τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Ὁ Χριστός, συνομιλώντας μέ τή Σαμαρεῖτιδα στή γνωστή εὐαγγελική περικοπή, χαρακτηρίζει τόν Θεό «Πνεῦμα», ὁ ὁποῖος προσκυνεῖται καί

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Εβρ. θ' 1-7)

Τό παλαιό ἁγιαστήριο, τύπος τοῦ νέου

Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας τό τε Ἅγιον κοσμικόν. Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεται Ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἅγια Ἀγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμιος χρυσοῦν ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίσαιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὁ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων.

λατρεύεται παντοῦ καὶ πάντοτε. Ὁ κάθε χριστιανός, δηλαδή, μπορεῖ ὅπουδῆποτε καὶ ὅποτεδῆποτε νά ἐκδηλώσει τὰ αἰσθήματα τῆς λατρείας του πρὸς τὸν Θεό, διὰ τῆς προσευχῆς. Τὴν ἴδια στιγμή, ὅμως, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ συναποτελοῦμε τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ συμμετέχουμε στήν κοινωτική λατρευτική ζωή, πού ἐξελίσσεται καθημερινά στόν χώρο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ὅπου ἀπό κοινοῦ προσφέρουμε στόν Θεό τή λατρευτική μας προσκύνηση, πού, ἂν καί τελεσιουργεῖται μέ ὑλικά στοιχεῖα, ἐντούτοις ξεφεύγει ἀπό τὰ γήινα πλαίσια καὶ ἀνάγει τούς πιστούς στή βίωση τῶν ἀγαθῶν τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Γιατί, αὐτό ἀκριβῶς εἶναι ἡ ὁρθόδοξη λατρεία· ὁ εἰκονισμός καὶ ἡ προτύπωση τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ λαμπρότητα τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ τῶν ἀμφίων τῶν κληρικῶν. Αὐτό πού, σέ ἄλλες περιπτώσεις, θά μπορούσε νά χαρακτηριστεῖ περιττή ἢ καὶ προκλητικὴ πολυτέλεια ἢ καὶ ἀπομεινάρι τοῦ ἐνδοξοῦ βυζαντινισμοῦ, δέν φανερώνει τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὴν ἐσχολογικὴ εἰκόνα τῆς δόξας καὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ναοὶ ἐκπέμπουν τὴ λάμψη τῶν οὐρανῶν

Ἔτσι πρέπει νά ἐκλαμβάνουμε τὴ λαμπρὴ καὶ ἀπαστράπτουσα εἰκόνα τῆς θείας λατρείας, ὅπου οἱ ναοὶ μας μετατρέπονται σέ παλάτια τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ μαυροφορεμένοι, στήν καθημερινή τους ζωή, κληρικοὶ μας, σέ ἀγγέλους φωτός, πού δοξάζουν τὰ μεγαλεῖα τοῦ οὐρανοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ, ὅμως, συχνά, φωνές ἄγευστες τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βιώματος, ἐπιχειροῦν τὸν σκανδαλισμό καὶ τὸν

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἡ πρώτη σκηνή εἶχε λατρευτικές διατάξεις, καθὼς καὶ τὸ πρῶτο μέρος, πού λέγεται «Ἅγιον κοσμικόν», καὶ συμβόλιζε ὅλο τὸν κόσμο. Κατασκευάστηκε λοιπόν ἡ πρώτη σκηνή, στήν ὁποία ἦταν ἡ ἐπτάφωτη λυχνία, ἡ τράπεζα καὶ οἱ δώδεκα ἄρτοι τῆς προθέσεως. Μετά τὸ δεύτερο καταπέτασμα, ὑπῆρχε τὸ μέρος τῆς σκηνῆς πού λέγεται Ἅγια Ἀγίων, ἡ ὁποία εἶχε χρυσό θυμιατήριο καὶ τὴν κιβωτό τῆς διαθήκης, πού ἦταν καλυμμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές μέ χρυσό, μέσα στήν ὁποία ὑπῆρχαν ἡ χρυσή στάμνα, πού περιεῖχε τὸ μάννα, ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρὼν πού βλάστησε, καὶ οἱ πλάκες τῆς διαθήκης· ἐπάνω ἀπὸ αὐτὴ ἦταν τὰ ἔνδοξα Χερουβίμ, τὰ ὁποία ἐπεσκίαζαν τὸ ἱλαστήριο· ἀλλὰ γι' αὐτὰ δέν θά μιλήσουμε τώρα μέ λεπτομέρειες. Ἐνῶ ἔτσι ἦταν αὐτὰ κατασκευασμένα, στήν πρώτη σκηνή (στά Ἅγια) εἰσέρχονταν πάντοτε οἱ ἱερεῖς πού τελοῦσαν τὶς λατρευτικές ἀκολουθίες, στὴ δεύτερη σκηνή (Ἅγια Ἀγίων) εἰσέρχεται μόνον ὁ ἀρχιερέας μία φορά τὸν χρόνο, πάντοτε μέ αἷμα, τὸ ὁποῖο προσφέρει ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ.

(Ἀπὸ τῆ νέας ἐκδοσῆς: Ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνικὴ ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

κλονισμό τῆς πίστεώς μας, ἐπικαλούμενοι τῇ δῆθεν πολυτέλεια τῆς θείας λατρείας, ἃς ἔχουμε ὑπ' ὄψιν τὴν τοποθέτηση ἐνός σύγχρονου Ἀγίου: «Σὰς εἶναι ἀδιανόητο γιατί ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐπιτρέπει τόση ἐσωτερικὴ λάμψη: πολυτίμες εἰκόνες, ἀσημένια καντήλια, χρυσὰ διασκοπώματα, ἀκριβὰ ἄμφια καὶ ἄλλα ἀκριβὰ πράγματα. Ἐπειδὴ θέλει ὅλη αὐτὴ ἡ ἐκθαμβωτικὴ λάμψη νὰ θυμίσει στοὺς ἀνθρώπους τὴν αἰώνια λάμψη τῶν οὐρανῶν. Νὰ τοὺς τραβήξει, ἔστω καὶ γιὰ μιά στιγμὴ, ἀπὸ τὴ γήινη ἀθλιότητά τους καὶ νὰ τοὺς προειδοποιήσῃ γιὰ ἐκεῖνον τὸν ἄλλο κόσμο, τὴν οὐράνια πατρίδα τους, τὸ βασίλειο τῆς αἰώνιας εὐτυχίας καὶ τῆς αἰώνιας χαρᾶς. Νὰ τοὺς παρουσιάσῃ –ὅσο εἶναι δυνατό στὴ γῆ– μέ τρόπο ὑλικό καὶ συμβολικό, ἐκεῖνη τὴν πολυτέλεια καὶ ἐκεῖνο τὸν πλοῦτο πού εἶναι γεμάτος ὁ πνευματικὸς κόσμος καὶ μέ τὰ ὁποία πρέπει νὰ γεμίζει ἡ ψυχὴ τοῦ χριστιανοῦ, πού εἶναι κλεισμένη στό σῶμα, ὅπως εἶναι κλεισμένη μέσα στοὺς πέτρινους τοίχους τοῦ ναοῦ ὅλη ἐκεῖνη ἡ λάμψη».

Ἄς μετέχουμε στὴ λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας μέ αὐτὴ τὴν ἀντίληψη, μέ συνέπεια καὶ θερμὴ ἐσωτερικὴ διάθεση, γευόμενοι ἀπὸ αὐτὴν τὴ ζωὴ τὰ ἀγαθὰ τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ἀμήν!

Ἀρχιμ. Ἑ. Οἰκ.

31 Αυγούστου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Τά καταθέσια τῆς τιμίας Ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει
ναῷ αὐτῆς τῷ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείσι.
Ἦχος: γ΄ – Ἑωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Ἑβρ. θ΄ 1-7 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιθ΄ 16-26.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 7 Σεπτεμβρίου, Πρό τῆς Ὑψώσεως.
Ἀπόστολος: Γαλ. στ΄ 11-18 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. γ΄ 13-17.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΧΗ
(Α΄ ἐκδ., σχῆμα 20x26 ἐκατ., σελ. 432)

Οἱ Πατριαρχικές Ἀποδείξεις τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου γιά τίς ἐορτές τῶν Χριστουγέννων καί τό Ἅγιο Πάσχα, οἱ Κατηχητήριοι Λόγοι γιά τήν Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή καί τά μηνύματα γιά τήν ἡμέρα τῆς Ἰνδίκτου (1η Σεπτεμβρίου), ἡ ὁποία εἶναι Ἡμέρα προσευχῆς ὑπέρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἐκδόθηκαν σέ αὐτόν τόν πολυτελεῖ Τόμο. Τήν νέα ἐκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσέφερε στόν Παναγιώτατο ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τοῦ Ὁργανισμοῦ, τό Σάββατο 1η Ἰουνίου, γενόμενος πρός τοῦτο δεκτός ὑπό τοῦ Παναγιωτάτου, ὁ ὁποῖος παρέλαβε τήν ἐκδοση μέ συγκίνηση καί πνευματική χαρά.

ΟΣΙΟΥ ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΤΟΥΝΑΚΙΩΤΟΥ

ΦΩΝΗ ΕΞ ΟΡΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΙΟΥ.
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ
(Α΄ ἐκδ., σχῆμα 14x24 ἐκατ., σελ. 272)

Ἕνα βιβλίον ἀφιερωμένο σέ μία ἀπό τίς φωτεινότερες μορφές τῆς σύγχρονης Ὁρθοδοξίας, τόν ὅσιον Δανιήλ Κατουνακιώτη († 8 Σεπτεμβρίου 1929). Στό Α΄ μέρος, τό «Συναξάρι τοῦ Ὁσίου Δανιήλ», παρουσιάζονται ὁ βίος του, ἡ ἄρτια θεολογική παιδεία του καί τό αὐστηρό ἀσκητικό ἥθος του. Στό Β΄ μέρος παρατίθενται 24 Ἐπιστολές, λόγοι καί ὁμιλίες του, κείμενα στά ὁποῖα ἀναδεικνύεται ὄχι μόνο ὁ ἐμβριθής καί ἐγκριτος θεολόγος, ἀλλά καί ὁ πεφωτισμένος ἀσκητής. Στίς 20 Ὀκτωβρίου 2019 ἐγινε ἡ ἀγιοκατάταξή του ἀπό τήν Α.Θ.Π., κ.κ. Βαρθολομαῖο.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr